

SMM UYGULAMALARINDA YENİ BİR AŞAMA

Odamız Serbest Maden Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim ve Belgelendirme Yönetmeliği 21 Eylül 2005 tarihli ve 25943 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, böylelikle, 1994 yılında başlamış olan SMM uygulamasında yeni bir aşamaya gelinmiştir. Geride bıraktığımız on yılı aşkın zamanda, uygulamaya başlanırken hedeflenen meslek içi haksız rekabetin engellenmesi, imza sahteciliğinin ve imzacılığın önlenmesi, üyelerimizin emeklerine eşdeğer ücretler almalarının sağlanması ve asgari ücret tarifelerinin tam ve eksiksiz olarak uygulanması yolunda büyük adımlar atılmıştır. Yayımlanan yeni Yönetmelik ve buna paralel olarak Oda altyapımızda ve işleyişimizde gerçekleştirmekte olduğumuz yenilikler, üyelerimizin geçmişte olduğu gibi bugün de uygulamalara sahip çıkması ile maden mühendisliği mesleğini çok daha ileri ve saygın bir noktaya taşıyacaktır.

Yönetmeliğin getirdiği yenilikleri şu şekilde sıralamak mümkündür:

1) SMM Belgesi - Büro Tescil Belgesi(BTB)

Bilindiği gibi, bugüne kadar Odamız, Serbest Müşavirlik Mühendislik Hizmet Belgesi adı altında tek bir belge vermekteydi. Yönetmelikle beraber bu durum değişmekte ve üyelerimize, çalışma statüleri ne olursa olsun (ücretli, kendi adına serbest, şirket ortağı vs.) SMM Belgesi verilirken, üçüncü kişilere maden mühendisliği hizmeti veren kuruluşların tescili ayrı bir sicilde yapılarak bu kuruluşlara BTB verilmektedir. BTB'den beklentimiz, maden mühendislerinin etkin biçimde dahil olmadığı büro yapılanmalarının maden mühendisliği hizmeti vermesinin önüne geçmek ve böylelikle danışmanlık hizmetlerinin gerçek anlamda ve çağdaş, kaliteli bir standartta yapılmasını sağlamaktır.

Yapılan bir diğer yenilik de, eskiden Serbest Müşavirlik Mühendislik Hizmet Belgesi olarak kabul edilen ve kısaca SMMH olarak adlandırılan belgenin, mesleğimize özgülenerek Serbest Maden Mühendisliği Belgesi (SMM Belgesi) haline getirilmiş olmasıdır.

2) Mesleki Denetim

TMMOB mevzuatında düzenlenmesine rağmen bugüne kadar tam anlamıyla uygulanamayan mesleki

denetim konusu, Yönetmelikle net bir biçimde düzenlenmiştir. Konuyu düzenleyen 13/e maddesinde, maden mühendislerinin, tüm hizmetlerini ilgili işveren, idare ya da onay makamınca istenirse dahi Odanın yapacağı mesleki denetimden geçireceği hüküm altına alınmış, aksi halde davrananların belgelerinin iptal edileceği ve haklarında işlem yapılması için durumun Oda Onur Kuruluna intikal ettirileceği de belirtilmiştir. Bu düzenleme ile hedeflenen, meslek içi haksız rekabet yapılmasının önüne geçmek ve sunulan hizmetlerde belli bir kalitenin ve standardın yakalanmasını sağlamaktır.

3) Belge Süresi

Daha önce iki yıl olan belge geçerlilik süresi, bu Yönetmelikle bir yıla düşürülmüş ve belgelerin her yıl Ocak ayı içinde yenileneceği hüküm altına alınmıştır, ilk defa belge almak için yılın farklı bir zamanında başvuru yapanların belgeleri ilgili yıl sonuna kadar geçerli olacaktır.

4) Bilgi Değişikliklerini Bildirme Yükümlülüğü

Tescile esas bilgilerde meydana gelen değişiklikleri bir ay içinde Odaya bildirmek zorunlu hale gelmiştir. Aksi şekilde davrananların belgeleri iptal edilecek, ilgili sicillerden kayıtları silinecek, gerek görülmesi halinde durum Oda Onur Kuruluna intikal ettirilecektir. Böylelikle, üye-Oda ilişkilerinin geliştirilmesi ve üyelerimizin mesleki hayatlarında meydana gelen değişikliklerin Oda tarafından daha yakından takip edilmesi hedeflenmektedir.

5) Ücretli Çalışan Mühendislerin Üçüncü Kişilere Teknik Nezaretçilik Hizmeti Verememesi

Yönetmeliğin 13/d maddesinde, ücretli çalışan maden mühendislerinin çalıştıkları kuruluş üzerine kayıtlı ruhsat sahaları veya ruhsat ilgili kuruluş adına olmasa da kuruluşun üretim sözleşmesi ve benzeri bir sözleşme ile maden üretimi yaptığını belgeleyebildikleri sahalar dışında teknik nezaretçilik görevi üstlenemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bu madde ile amaçlanan, teknik nezaretçilik hizmetinin imzacılık olarak görülmekten kurtarılması ve Yasanın ve ilgili mevzuatın yüklediği sorumlulukların gereğinin yerine getirilmesidir. Özellikle Ceza Kanununda meydana gelen değişiklikler, teknik nezaretçilik müessesesini eskisinden çok daha ağır sorumluluklar içerir bir hale getirmiştir. Ayrıca, bu ilişkinin saha sahibi ile teknik nezaretçi arasında karşılıklı

bir ilişki olduğu, bir başka üçüncü kişi veya kuruluşun bu ilişkide herhangi bir rolü olmadığı düşünüldüğünde, maddenin üyelerimiz açısından olumlu sonuçlar doğuracağı daha net ortaya çıkmaktadır.

6) Yenileme Eğitimlerine Katılma Zorunluluğu

Yönetmeliğin 12/e maddesine göre, teknik nezaretçilik yapan üyelerimiz Oda tarafından yapılacak bilgi yenileme eğitimlerine her beş yılda bir katılmak zorundadırlar. Böylelikle üyelerimiz, gerek teknik konularda, gerekse mevzuatta meydana gelen değişiklikleri takip etme imkanı bulacaklar, bu da verilen hizmetlerin kalitesini çok daha üst bir seviyeye taşıyacaktır.

7) Asgari Ücret Standartlarına Uyma Zorunluluğu

Yönetmeliğin 13/d maddesinde, "Oda asgari ücret tarifelerinin altında hizmet vererek haksız mesleki rekabet yaptıkları anlaşılanların belgeleri iptal edilir ve haklarında işlem yapılması için durum Oda Onur Kuruluna intikal ettirilir" denilmektedir. Meslek içi haksız rekabet, "fiyat kırarak sürümden kazanmayı" hedefleyenler açısından kısa vadede işe yarar gibi gözükse de, genel olarak maden mühendisliği mesleği bu durumdan yara almakta ve haksız rekabeti yapanın kendisi de dahil olmak üzere istisnasız bütün üyelerimiz bu durumdan zarar görmektedir. Ülkemizin ekonomik koşullarına direkt bağlı olmaksızın, mesleğimizin belli bir standardı hak ettiği açıktır. Bu standarda ancak üyelerimizin uygulamalarımıza destek vermesi, üye bilincinin artması ve haksız rekabet yapanların Oda tarafından denetlenmesi ile erişilebilir. Nitekim, standartlar dahilinde çalışıp çalışılmadığını takip için, mesleki denetime getirilen dosyalarda fatura veya serbest meslek makbuzu aranmaktadır. Dosyada imzası olan mühendis ücretli çalışan ise, bu durumda da bordrosu incelenmek suretiyle ne kadar ücret aldığına bakılmaktadır.

8) Uyarılma Dönemi

Yönetmeliğin geçici birinci maddesinde, "Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce belge almış veya almak için başvuruda bulunmuş olanlar, 31/12/2005 tarihine kadar bu Yönetmelikte öngörülen koşulları yerine getirerek durumlarını Odaya belgelemek zorundadır. Gerekli şartları haiz olduğunu belgeleyemeyenlere yeni belge verilmez, verilmiş olan belgeler ise iptal edilir" denilerek,

31 Aralık 2005 tarihine kadar sürecek bir uyarılma dönemi öngörülmüştür. Üyelerimizin, bu tarihe kadar eksiklerini tamamlamaları büyük önem taşımaktadır. Aksi halde, özellikle de işletme faaliyet bilgi formlarının verildiği Nisan ayında ciddi sıkıntılar yaşanması mümkündür zira gerekli evrakları ibraz etmemiş, kayıt ve tescilini Yönetmelik hükümleri ile uyumlu şekilde yapmamış üyelerimizin getirdikleri evrakların mesleki denetimden geçmesi mümkün olmayacak, bu da gerek ruhsat sahibi gerekse ilgili mühendis açısından büyük sıkıntı doğuracaktır. Bu hususta üyelerimizi şimdiden uyarıyor, ileride herhangi bir problemle karşılaşmalarını için, şimdiden bilgi ve belgelerini güncellemeleri hususunu tekrar hatırlatıyoruz.

Yeni Yönetmelik bu ve benzeri birçok hükümler içermektedir. Temelde yapılmak istenen, mevcut tecrübe üzerine üyelerimizin hayat standartlarını ve mesleki etkinlik kalitelerini yükseltecek yeni bir sistem inşa etmektir. Sistem ikili bir yapı taşıyacak, SMM Belgesi aracılığı ile üye-Oda ilişkisi ve mesleki disiplin korunurken, BTB ile maden mühendisliği hizmeti veren/verecek kuruluş ya da şahısların belli bir kalite ve seviyede hizmet vermesi sağlanacaktır. Yukarıda değinilen hedeflere ulaşmak, yani meslek içi haksız rekabeti engellemek, imza sahteciliğinin ve imzacılığın önüne geçmek, üyelerimizin emeklerine eşdeğer ücretler almalarını ve asgari ücret tarifelerinin tam ve eksiksiz olarak uygulanmasını sağlamak, SMM uygulamasının bu yeni aşamasının da ana hedefleridir.

Ülkemizin acı bir gerçeği olarak, yasal metinlerin "delinebileceği", denetimlerin bir şekilde "bertaraf edilebileceği", kontrollerden "kaçılabileceği" düşünülmektedir. Bunlar ne yazık ki ülkemizin acı gerçekleridir. Bütün bunların karşısına çıkacak olansa, maden mühendislerinin mesleklerine sahip çıkmakta gösterecekleri kararlılık ve sergileyecekleri dayanışmadır. Hızlı bir değişim sürecini yaşayan ülkemizde, mesleğimizin geleceği, yaşamsal haklarımızın korunması ve maden mühendislerinin gerek gelir, gerek yaşam kalitesi, gerekse mesleki nitelik bakımından ileri bir seviyeyi yakalaması ancak bu kararlılığın sergilenmesi ve bu dayanışmanın gösterilmesi ile mümkün olacaktır.

Bu nedenle, üyelerimizden beklentimiz, herkesin yararına olacak bu uygulamalara sahip çıkmalarıdır.

Saygılarımızla
Yönetim Kurulu